

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

багатовимірний феномен, що поєднує вимірювання економічних процесів, соціальні практики та інституційну структуру суспільства [1, 2, 3].

Важливим компонентом є якість освітнього контенту та педагогічних підходів. Інтеграція курсів з економічної культури, фінансової грамотності, антикорупційної освіти та академічної доброчесності сприяє формуванню у здобувачів освіти критичного мислення щодо неформальних економічних практик. Особливу роль відіграє також приклад поведінки викладачів та адміністрації, оскільки приховані або толеровані тіньові практики в освітніх закладах відтворюють відповідні моделі поведінки у студентському середовищі.

Окремо слід відзначити значення інституційної культури закладів освіти. Прозорість управління, цифровізація адміністративних процесів, впровадження електронного документообігу та систем внутрішнього контролю знижують ризики виникнення неформальних практик. Таким чином, освітнє середовище виконує не лише виховну, але й організаційно-інституційну функцію у протидії тіньовій економіці.

Суттєвим є також вплив освітнього середовища на формування довіри до інституцій держави. Якщо освітній процес сприяє розвитку громадянської свідомості та розуміння взаємозв'язку між податками, суспільними благами та якістю життя, це зменшує мотивацію до участі в тіньових економічних практиках. Отже, освітнє середовище є не лише простором передачі знань, а й важливим механізмом формування економічної культури суспільства. Його трансформація в бік відкритості, етичності та інституційної прозорості створює передумови для поступового зменшення масштабів тіньової економіки через зміну соціальних норм і моделей поведінки.

Список використаної літератури:

1. Schneider F., Buehn A. Shadow economy: estimation methods, problems, results and open questions. *Open Economics*. 2018. Vol. 1, № 1. P. 1–29. DOI: <https://doi.org/10.1515/openec-2017-0001>.
2. Williams C. C., Nadin S. *Work beyond employment: representations of informal economic activities*. *Work, Employment and Society*. 2012. Vol. 26, Issue 2. P. 335–351. DOI: <https://doi.org/10.1177/0950017012437006>
3. **Williamson O. E.** *The Economic Institutions of Capitalism: Firms, Markets, Relational Contracting*. New York; London : The Free Press, 1985. 450 p.

Коба Олег, доктор технічних наук, професор кафедри управління судном, капітан далекого плавання, Дунайський інститут, Національного Університет «Одеська морська академія», м.Ізмаїл, Україна

Тодоров В'ячеслав, кандидат географічних наук, доцент, кафедра управління підприємською та туристичною діяльністю, директор Центру регіонального розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету, м. Ізмаїл, Україна

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

У сучасному освітньому просторі впровадження інновацій виступає важливою умовою розвитку навчальних закладів. Однак будь-які зміни в освітньому середовищі супроводжуються підвищеним психоемоційним навантаженням на всіх учасників процесу. Саме тому особливого значення набуває психологічне забезпечення інноваційної діяльності, яке спрямоване на підтримку стабільного функціонування освітнього колективу та підвищення ефективності нововведень.

Психологічний супровід інноваційних процесів передбачає системну діяльність, що включає діагностику, консультування, корекцію та профілактику можливих труднощів. Практичний психолог відіграє ключову роль у цьому процесі, адже саме він забезпечує зворотний зв'язок між учасниками освітнього середовища та допомагає адаптуватися до нових умов навчання і роботи.

Важливим напрямом є вивчення ставлення педагогів, учнів та батьків до інновацій. Досвід показує, що рівень сприйняття змін може суттєво відрізнятися: від повної підтримки до критичного несприйняття. Саме тому психологічна служба має своєчасно виявляти такі відмінності та сприяти формуванню позитивного ставлення до нововведень.

Окрему увагу слід приділити розвитку особистості учня в умовах інноваційного навчання. Формування відповідальності, самостійності, мотивації до навчання та здатності до самореалізації є важливими складовими гармонійного розвитку школяра. У цьому контексті психологічний супровід виступає засобом, що допомагає створити умови для розкриття потенціалу кожної дитини.

Не менш важливим є питання формування громадянських та патріотичних цінностей. Освітнє середовище повинно сприяти вихованню особистості, яка усвідомлює свою приналежність до суспільства, поважає культурні традиції та прагне зробити внесок у розвиток держави. Психологічна підтримка у цьому процесі допомагає забезпечити внутрішню мотивацію учнів та сприяє формуванню їхніх життєвих орієнтирів.

У процесі впровадження інновацій важливо здійснювати регулярний моніторинг психоемоційного стану учасників освітнього процесу. Це дозволяє своєчасно виявляти ознаки перевтоми, стресу або зниження мотивації та вживати відповідних заходів. Психологічна допомога у вигляді індивідуальних консультацій і групових занять сприяє стабілізації емоційного стану та підвищенню ефективності діяльності.

Таким чином, психологічне забезпечення інноваційної діяльності є невід'ємною складовою сучасної освіти. Воно сприяє створенню сприятливого психологічного клімату, підвищує адаптивність учасників освітнього процесу та забезпечує успішну реалізацію нововведень у навчальному закладі.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Патріотичне виховання дітей та молоді / І. Д. Бех // Позашкілля. – 2011. – №10. – С. 9–16.
2. Бех І. Д. Програма патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Д. Бех. – Київ. – 2014. – 29 с.
3. Власенко О. П. Особливості формування освітньо-виховних систем // Тенденції модернізації національних освітніх систем: зб. наук. праць / за ред. О.

С. Березюк, О. М. Власенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 158 с.

4. *Жаровська О. П.* Патріотичне виховання студентів в освітньо-виховному середовищі педагогічного університету: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / О. П. Жаровська; Вінницький ДПУ. – Вінниця, 2015. – 290 с.

5. *Зязюн Л. М.* Концептуально-методологічні підходи до процесу виховання в освітній системі України / Л. М. Зязюн // Вища освіта України. – 2009. – №2. – С. 65–74.

6. *Малик Н. Г.* Нові форми та методи проведення уроків патріотичного виховання / Н. Г. Малик // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2011. – №8. – С. 20–22.

7. *Приходченко К. І.* Підхід до організації навчально-виховного процесу з погляду середовища: теоретичний аспект. Педагогіка і психологія. 2011. № 3. С. 17–31.

Ковра Катерина, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 3-го року навчання, спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», навчально-науковий інститут музичного і перформативного мистецтва та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Лісеєнко Олена, д. соціол. н., професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», м. Одеса, Україна

РОЛЬ АРТЦЕНТРУ ІМЕНІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ ОДЕСИ

Сьогодні поняття артцентру стає ключовим для культури українських міст, адже тепер його роль виходить далеко за межі звичайних виставок. Це простір, який виступає майданчиком для реалізації найсміливіших мультимедійних проєктів, поєднуючи в собі творчість, освіту та дозвілля. У своїй статті Н. Селецька та А. Давидов зазначають, що відмінною рисою артцентрів є відкрита, гнучка та адаптивна система формування простору, яка дає змогу створювати середовище для проведення різнобічних сценаріїв культурної взаємодії. Таким чином, артцентр у сучасному місті – це не лише будівля для експонування витворів мистецтва, це багаторівнева соціокультурна платформа [2, С. 23-24].

Реальним підтвердженням того, як культурний простір перетворюється на універсальну платформу, є мультимедійний артцентр імені Віри Холодної, який відкрили на Одеській кіностудії у жовтні 2013 року. Це багатофункціональне приміщення площею 400 кв. м забезпечує необхідні умови для проведення широкого спектру заходів. Артцентр розташований у павільйоні, який не має аналогів в Україні. Він оснащений унікальним комплексом із десяти короткофокусних проєкторів, які створюють панорамні зображення.

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ОСВІТИ: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ СКЛАДОВІ	
<i>Азовський Тимур Ігорович, Петінова Оксана Борисівна</i>	8
ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна</i>	10
ПОЄДНАННЯ НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЇ З ВИСОКОЮ ПАТРІОТИЧНОЮ СВІДОМІСТЮ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	14
ЕТИЧНА СКЛАДОВА ЕКЗИСТЕНЦІАЛІВ БУТТЯ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Калаєва Каміла Севастянівна</i>	16
ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Фільварська Валерія В'ячеславівна</i>	19
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	
<i>Башавець Наталія Андріївна, Бугайчук Іван Юрійович</i>	23
ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ УЧНІВ СТАРШИХ ПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Брайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	26
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Глушенко Олександр</i>	28
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: АСИМЕТРІЯ ЦИФРОВОЇ ВИДИМОСТІ В УКРАЇНІ	
<i>Гончарова Ольга</i>	30
ПЛАСТИКА ЛЮДИНО-МІРНОСТІ ЯК МЕТАКОГНІТИВНА ОСНОВА ОСВІТИ В УМОВАХ ФАЗОВОГО ПЕРЕХОДУ ДО МЕТАКЛАСИЧНОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ	
<i>Гоцуляк Катерина</i>	34
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗМІН	
<i>Добролюбська Юлія Андріївна</i>	36
МУЗЕЙ ЯК АГЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ПРАЦЯХ Р. САНДЕЛЛА	
<i>Карастан Сергій</i>	38
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОДОЛАННІ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК У СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Коба Олег, Тодоров В'ячеслав</i>	40

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	
<i>Ковра Катерина, Лісеєнко Олена</i>	41
РОЛЬ АРТЦЕНТРУ ІМЕНІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ ОДЕСИ	
<i>Кочмар Яна, Врайт Галина Яківна</i>	43
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Лисенко Аліна Валеріївна, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	46
РОЗДУМИ ЯК ПРАЦЮЄ ПРИНЦИП НЕДІЯННЯ ДАОСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ У СУЧАСНОМУ ЖИТТІ	
<i>Найданова Марія, Афанасьєв Олександр</i>	47
СУЧАСНІ МІФИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У СВІТОГЛЯДІ	
<i>Наумкіна Світлана Михайлівна</i>	51
АЛГОРИТМІЧНА ЕТИКА У КОНТЕКСТІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Начев Микола Юрійович</i>	53
СІМ'Я ЯК ІНДИВІДУАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИЙ ФАКТОР СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Okorokova Vira Viktorivna</i>	55
ADVANTAGES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IN HIGHER EDUCATION	
<i>Остаточна Вікторія Олександрівна, Ладонько Людмила Степанівна</i>	59
КРЕАТИВНІСТЬ У ДІЇ: САМОПРОДЮСУВАННЯ ЯК ШЛЯХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ СВОБОДИ	
<i>Пакін Семен Олександрович</i>	60
РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	
<i>Петінова Оксана, Чабан Неля</i>	63
ОСВІТА ЯК МЕХАНІЗМ КОНСТРУЮВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У БІОТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
<i>Петришин Р.А., Гоцуляк В.А.</i>	65
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО СУПРОВОДУ ВІЙСЬКОВИХ	
<i>Пільщіков І. С.</i>	68
ТРЕТЯ МІСІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ФАКТОР ПОВОЄННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ІНВЕСТИЦІЇ У ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НАСЕ 2.1 UA У КОНТЕКСТІ UKRAINE FACILITY	
<i>Поплавська Тетяна, Пігнаста Аліна</i>	71
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ І ЛЮДЯНІСТЬ	
<i>Поплавська Тетяна, Сорочан Дмитро</i>	74
ІДЕНТИЧНІСТЬ І МУЛЬТИКУЛЬТУРНІСТЬ В ОСВІТІ:	

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52